

Mirsad Hadžikadić:

Trenutno se pripremam za put u Austriju, koji je predviđen za kraj ovog mjeseca, kao i za posjetu Švedskoj odmah nakon toga. U Austriji su započele aktivnosti na organizovanju Platforme unutar te zemlje, a održaću i naučnu prezentaciju na jednoj konferenciji koja će biti organizovana. S druge strane, u Švedskoj će biti organizovana proslava Dana nezavisnosti Bosne i Hercegovine. Pored toga, dobili smo i pozivnicu za proslavu Međunarodnog dana žena, osmog marta. Organizatori bi željeli da se obratim i na tom skupu, tako da pokušavam da i to na neki način uklopimo u raspored. Nastavljamo i s aktivnostima na širenju organizacije u Bosni i Hercegovini. Sastanci po gradovima se održavaju gotovo svakodnevno, tako da pokušavam da barem pozdravim ljude, bilo putem Skype-a ili lično. Tu su i razgovori s drugim domaćim političarima, koji prosto žele da znaju kakvi su naši planovi, jer dosta ljudi bi željelo da nam se pridruže. Neki od njih su dobrodošli, dok za druge nismo sigurni, zbog njihove prošlosti. Međunarodna zajednica i dalje pokazuje interesovanje. Spomenuo sam prošli put da sam večerao s ambasadorima Švedske, Njemačke, Francuske i Velike Britanije. Danas ću se odazvati pozivu ambasadora Švicarske, koji me je pozvao na sastanak prije večere, a ne znam hoće li biti i drugih gostiju. Mnogi ljudi žele da porazgovaraju sa mnom. Razgovarao sam sa direktorom jedne svjetske kompanije, nekad veoma poznate, koja je radila u ovoj regiji. Ta kompanija se raspala tokom rata, ali i dalje posjeduje značajna sredstva. Govorio mi je o procesima prožetim korupcijom, odnosno o načinu na koji ljudi uključeni u politiku obrću novac iz državnih izvora. On smatra da bih ja mogao da učinim nešto po tom pitanju, i tražio je od mene poneki savjet. Mnogi drugi ljudi bi željeli da nam se pridruže, tako da dolaze do mene sa svojom biografijom i govore da znaju da nije u pitanju razgovor za posao, ali da bi željeli da se predstave i da vide da li kod nas ima mjesta za njih. Nastavljamo da tražimo ljude za razne odbore na opštinskom nivou, što i dalje predstavlja izazov, jer pokušavamo da nađemo ljude koji zadovoljavaju naše kriterijume. Sve je više ljudi na opštinskom i regionalnom nivou koji žele da nam se pridruže, a koji trenutno vrše funkciju vijećnika u lokalnim vijećima. Bez obzira na to, oni bi željeli da se pridruže našem Pokretu. Govorimo im da najprije treba da postanu nezavisni. Ne vjerujem da mogu da promijene regiju, ali treba da postanu nezavisni i da završe svoj mandat, i tek tad bi mogli da nam se pridruže. Naravno, ako ih primimo, jer bismo željeli da znamo kako su se

ponašali tokom svog mandata. Znači, takve stvari se sve češće dešavaju. Sve je više zainteresovanih, ali nas nema u informativnim emisijama, jer nismo dio vladajuće koalicije. A jedno od važnijih pitanja u ovom trenutku u BiH jeste da li će doći do formiranja vlasti na različitim nivoima, od državnog, preko entitetskog, pa do kantonalnog nivoa. Jer niko nije dobio dovoljan broj mandata, odnosno mjesta u parlamentu na različitim nivoima, koji bi im garantovao apsolutnu većinu. Tako da su prinuđeni da formiraju koalicije s drugim strankama. A postoje brojne kombinacije pomoću kojih bi ostvarili natpolovičnu većinu. Znači, to je trenutno najvažnije pitanje, ko će s kim formirati koaliciju kako bi došao na vlast, odnosno formirao vlast na datom nivou organizacije, što je veoma zanimljivo. Mi ne učestvujemo u tim razgovorima, jer ja nisam imao nikog na svojoj listi, tako da nemam svoje predstavnike na različitim nivoima vlasti. Iz tog razloga ne mogu da budem dio vladajuće koalicije, niti mogu da budem u bilo kakvim kombinacijama koje se odnose na formiranje vladajuće koalicije. Međutim, kako sam već najavio, mi ćemo učestvovati na lokalnim izborima 2020. godine, kao i na opštim izborima 2022. godine. A tada će se situacija promijeniti. Dobićemo pozicije, mjesta i predstavnike na različitim nivoima vlasti, pa ćemo tad morati da vodimo računa o tome s kim želimo da formiramo koaliciju, a s kim ne. U svakom slučaju, zanimljivo je i uzbudljivo, jer taj proces zauzima glavno mjesto u informativnim emisijama. Zbog toga je naše prisustvo u medijima prilično ograničeno, pa su nam stoga trenutno puno važniji društveni mediji i društvene mreže.

Clark Curtis:

Shvatam značaj vaših aktivnosti koje su usmjerene ka širenju u drugim evropskim zemljama, ali počecu s pitanjem koje se odnosi na interno djelovanje. Očigledno je da vaša poruka pronalazi plodno tlo i da ju ljudi s entuzijazmom prihvataju. Vjerovatno tu riječ prečesto koristim, ali da li ti je prijatna spoznaja da se glas o vama širi u cijeloj zemlji, uporedo s vašim aktivnostim u drugim opštinama i gradovima, i da ljudi u određenim slučajevima znaju ko ste i šta Pokret predstavlja?

Mirsad Hadžikadić:

Nisam siguran da bih koristio riječ „prijatno“, ali u svakom slučaju je ohrabrujuće, zato što sve više ljudi prepoznaje lice, ideje, Pokret. Sve češće srećem osobe koje mi govore da su oni, njihov sin, kćerka, muž ili žena glasali za mene, ili me pitaju šta će se desiti, šta mislim, ima li šanse da se promijeni vlada, da dođemo na vlast, i slično. Zaista je veoma ohrabrujuća činjenica da nas sve više ljudi prepoznaje. Kad kažem nas, mislim na Platformu, na sebe, na ljude koji rade za Platformu ili predstavljaju Platformu. Više ne čujem razgovore u kojima ljudi govore da se ništa ne može učiniti, da nas niko ne zna, i slično. Sad se u razgovorima postavlja pitanje da li se nešto može desiti. Ljudi prepoznaju činjenicu da su se određene stvari pokrenule i da će doći do promjene, što sve više ljudi sa zadovoljstvom prihvata. Zato smatram da je to veoma ohrabrujuće, i drago mi je što se to dešava. Tako da je sad na nama da djelujemo i da to pretočimo u određene aktivnosti. A za to nam trebaju ljudi koji će biti spremni da iskoriste to interesovanje. Brojni volonteri nam se obraćaju nudeći pomoć, tako da su nam potrebni i ljudi koji će ih primati, prihvatati, organizovati, davati im zaduženja, i slično. Znači, uzbudljivo je, ali mislim da riječ koja najbolje opisuje trenutno stanje jeste riječ „ohrabrujuće“.

Clark Curtis:

Što se tiče aktivnosti na širenju u evropskim zemljama, a naročito uzevši u obzir tvoje iskustvo iz Švicarske, da li poruka o kojoj smo razgovarali dolazi do ljudi u dijaspori, da li se ljudi uključuju u aktivnosti u Bosni i Hercegovini? Isto tako, da li se oni angažuju na lobiranje i prenose tu poruku vladajućim strukturama? Da li je to strategija koju primjenjujete kad su u pitanju vaše aktivnosti u Austriji, Njemačkoj, Švedskoj i drugim zemljama?

Mirsad Hadžikadić:

Da, mi ih ohrabrujemo da vrše lobiranje u zemlji, ali i da učestvuju u njihovim lokalnim političkim procesima. Pored toga, pomažem im i pri organizovanju. Često nas pitaju na koji način da se organizuju, pa im pružamo pomoć u tom smislu. Oni uglavnom smatraju da treba da osnuju neprofitne organizacije koje će moći da pomognu, ali nisu upoznati s činjenicom da države imaju propise koji to zabranjuju. Rijetke su situacije u kojima su neprofitne organizacije uključene u političke aktivnosti. Tako da tom pitanju pristupamo veoma oprezno. Oni žele da se

organizuju, da okupe što više ljudi, da počnu da prikupljaju članarinu, da daju povratne informacije i komentare o određenim dokumentima, i slično. Znači, s te strane smo i mi uključeni, odnosno pomažemo im da se organizuju. Osim toga, nadamo se da će da osnuju i lokalnu mrežu. Jer ako osnivate neprofitnu organizaciju, jasno je da morate imati odgovornu osobu, kao i određen broj ljudi koji će biti odgovorni za realizaciju određenih zadataka. Morate odrediti nekog ko će biti nosilac aktivnosti i ko će da odvajava novac za plaćanje tih ljudi. Želio bih da to uradimo neformalno, odnosno da se ta grupa ljudi okupi i da između sebe odrede odgovorne osobe. Oni ne moraju da budu formalno registrovani, ali bi vjerovatno željeli da imaju račun u banci za plaćanje članarina, koje bi bile prosljeđivane nama. Znači, pokušavamo im pomoći da se organizuju, kako bi mogli da prošire vijesti o organizovanju i osiguraju što više članova. Osim toga, oni će na taj način biti u mogućnosti da neformalno daju komentare na naše akte, procese i politike, te da se pripreme za glasanje na izborima koji se održavaju za dvije, odnosno za četiri godine. Istovremeno, mi ih ohrabrujemo da se uključe u lokalne političke i izborne procese, recimo za švicarski parlament, ali i da lobiraju u korist Bosne i Hercegovine kad su u pitanju ekonomski interesi, trgovina, i slično. Mnogo je načina na koje ljudi u dijaspori mogu da se uključe. Dosad oni nisu bili previše uključeni u lokalnu politiku, niti u političke procese u Bosni i Hercegovini. Tako da mi sad pokušavamo da to promijenimo.

Clark Curtis:

Ako izuzmemo države u kojima već realizujete vaše aktivnosti, da li se vaše djelovanje prepoznaje i u drugim državama? Da li je to moguće znati u ovom trenutku?

Mirsad Hadžikadić:

Zanimljivo je da se mi trenutno spremamo da izdamo saopštenje koje se odnosi na proces našeg širenja, odnosno na naše dosadašnje aktivnosti. U tom saopštenju za medije navodimo da Platforma za progres ima članove u 37 zemalja svijeta, što je zaista sjajno. Imamo članove u državama i oblastima kao što su Sveta Jelena, Jamajka, Američka Samoa, Irska, Uskršnje ostrvo, Norveška, Poljska, Rumunija, Belgija, Emirati, Svaziland, Kina, Luksemburg, i druge evropske

države. U saopštenju stoji da imamo članove na svim kontinentima, izuzev Južne Amerike i Antarktika. To je zaista impresivno.

Clark Curtis:

Ohrabrujuće. Sigurno je to ohrabrujuće za tebe.

Mirsad Hadžikadić:

Da, za mene je to veoma ohrabrujuće.

Clark Curtis:

Imam još jedno pitanje, koje mi je palo na pamet dok smo razgovarali. Uzevši u obzir aktivnosti na širenju organizacije u navedenim zemljama i pokušaje da se poveća stepen uključenosti ljudi u dijaspori, kakvo je stanje s aktivnostima u vezi s uvođenjem elektronskog glasanja, koje će olakšati cijeli proces njihovog uključenja i glasanja na izborima u Bosni i Hercegovini?

Mirsad Hadžikadić:

Zanimljivo je da o tome trenutno niko ništa ne govori. Svi pričaju o potrebi za formiranjem vlade, jer trenutno imamo vakuum u tom pogledu. Ljudi na vlasti, koji su već smijenjeni, i dalje vrše vlast, čekajući formiranje vladajuće koalicije i popunjavanje različitih pozicija. Tako da niko ne obraća pažnju niti govori o izborima. Ali kad je u pitanju naša lista prioriteta, to pitanje zauzima veoma visoko mjesto. Tako da mi planiramo da pokrenemo to pitanje, ali tek kad se formira vlada, jer bi to u suprotnom prošlo nezapaženo i ne bi bilo dovoljno učinkovito. Drugim riječima, moramo utvrditi pravi trenutak za taj korak, jer se radi o veoma značajnom pitanju. Razgovarao sam s mnogim ljudima koji mi kažu da ne postoje potpuno pouzdani sistemi za elektronsko glasanje. I to je tačno. Čak i ako pretpostavimo da će sistem funkcionisati izvan kontrole vladajućih struktura, uvijek postoji mogućnost da će neko da vrši ometanje. Tako da ja odgovaram da bi bilo poželjno, ako ništa drugo, da se barem uspostavi sistem za skeniranje glasačkih listića, te da mašine vrše brojanje glasova, a ne ljudi. Zato što se većina izbornih prevara i nepravilnosti dešava tokom procesa brojanja glasova. Tako da ćemo vidjeti šta će se

dešavati. Ali trenutno to pitanje nije na vrhu liste prioriteta. Spominjao sam to pitanje i na sastancima s ambasadorima i predstavnicima međunarodne zajednice. Međutim, nisam primijetio preveliku želju da se to pitanje riješi. Ljudi se na određen način mire s činjenicom da sistem postoji. Oni priznaju da taj sistem nije savršen, i kao da shvataju da je nekih 20 ili 30 odsto glasova predmet izborne krađe, ali smatraju da određen nivo regularnosti ipak postoji. Tako da otprilike kažu da kakav-takav sistem postoji, i da se u slučaju dizanja prašine situacija možda može i pogoršati. Naravno, ja se s tim ne slažem. I jasno mi je da je to nešto što neće naići na odobravanje svih. Drugim riječima, jasno je da će među strankama na vlasti postojati otpor, a razlozi za to su više nego očigledni. Ali to je nešto što moramo uraditi. Moramo izvršiti pritisak po tom pitanju.

Clark Curtis:

Siguran sam da u Bosni i Hercegovini ima onih kojima ne odgovara uvođenje takvog sistema. Iz očiglednog razloga, to pitanje ne zauzima visoko mjesto na njihovoj listi prioriteta.

Mirsad Hadžikadić:

Svakako. Oni su svjesni da uvijek imaju određen postotak glasova na koje mogu da računaju. Tako da nemaju ni najmanju želju da promijene sistem. Govorimo o onima koji su na vlasti, i čije odobrenje je neophodno da bi se ta promjena desila.

Clark Curtis:

Očigledno da je u pitanju Kvaka 22.

Mirsad Hadžikadić:

Da, majka svih kvaka.